

Előfizetési árak:

helyben, házhoz hordva:

Egész évre	16 kor.	— fill.
Fél évre	8	—
Negyedévre	4	—
Egy óra	1	34
Egyes szám ára	8	fillér.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre	18 kor.	— fill.
Fél évre	9	—
Negyedévre	4	50
Egy óra	1	50

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária-utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk

Hirdetések a legjutányosabb árban számíttatnak. Nyíltér sora 60 fillér.

Városok hitelszövetsége.

Pécs, 1902. február 21.

A hétfői városi közgyűlésen szóba került a magyarországi városok polgármestereinek Aradon tartott értekezlete által fölvetett az az eszme, hogy a városok hiteligenyüket kielégítésére szövetkezzenek és közgyűlésünk ezt az eszmét elvileg helyeselte is.

A szövetkezés elvi helyeslése mellett azonban komolyan hozzáfogtunk pénzügyeinknek egy nagy városi kölcsön útján való önálló rendezéséhez, a mi az eddigi állapothoz képest minden esetre javulást jelent ugyan, de mégsem kecsegtet azzal a kedvező eredménnyel, a mit egy ilyen nagy művelettől mindenki várt.

Mert bizony még a legelőnyösebb ajánlatok is az 5%-on fölül járnak, a mit egészen kielégítő eredménynek tekintünk nem lehet, ha figyelembe vesszük, hogy 1893. és 1895. évben, mikor pedig a bankkamatláb nem volt olyan alacsony, mint most, 5%-on alóli törlesztéses kölcsönöket kaptunk.

Ha ezt figyelembe vesszük, lehetetlen el nem ismernünk, hogy a városok községi kötvények kibocsátásával okvetlenül olcsóbb hitelhez juthatnának, ehhez azonban persze szövetkezés lenne szükséges, mert egyes vidéki városok ilyen pénzügyi műveletek keresztülvitelére gyengék.

Az egyes városok kölcsöneit mód nélkül megdrágítja az a körülmény, hogy azoknak a pénzintézeteknek a papirjai, a melyektől a pénzt kapják, adó és illeték alá esnek; míg a városok szövetkezése esetén a kibocsátandó községi kötvények adó- és illetékmentessége joggal lenne követelhető, a mint ezt a székesfőváros is megkapta legutóbb kibocsátott kölcsönkötvényeire nézve.

Ránk nézve is aktuális fontossággal bír tehát a „Győri Hírlap“ által legutóbb fölvetett az az indítvány, hogy keressenek a magyarországi városok kölcsön szükségleteikre együttesen, bár nem egyetemleges kötelezettséggel, pénzcsoportot. Az említett cikket ezért megszivlelés végett egész terjedelmében közöljük a következőkben:

A három és fél százalékos bankkamatláb legelső következménye, hogy a vidéki városok, melyek eddig különböző alapjaikból és a helyi pénzintézetektől felvett függő kölcsönökkel dolgoztak, szükségleteik és kölcsöneik konvertálásához megteszik az előkészületeket. Alig van vidéki város az országban, a melynek ne lenne drága kölcsöne, vagy olyan létesítménye, a mit a pénzpiac olcsóbbra fordulásáig függőben ne hagyott volna.

Az összes városok összes adóssága mintegy 150 millió korona. Ez a rengeteg összeg visszavezet bennünket ahhoz a megjegyzésünkhöz, hogy most érvényesülhetne a városok szövetsége, használhatna a szövetség egyes tagjainak, a városoknak, így tehát a vidéki városok adó fizető közönségének. Ha csak 30—40 millió koronára kérne néhány város a hazai és külföldi pénzcsoportoktól ajánlatot, jelentékeny megtakarítást érhetnének el, mert nyilvánvaló, hogy ilyen összegű teljesen biztosított kölcsönt szívesen köt meg minden pénzcsoport, míg felaprózva drágábbak a feltételek.

Ha pedig már megvolna a városok szövetsége, eddig kijárhatta volna a kormánytól és a törvényhozásnál, hogy a községi kötvények adómentességét a városok kölcsönkötvényeire is kiterjeszszék.

A magyar közgazdasági élet sok reményt fűz a bankkamatláb leszállításának örvendetességéhez, abban az irányban, hogy a magántőke ipari vállalatokban is inkább keres elhelyezést és nem köti minimális feltétellel a 8—9%-os jövedelmezést. Ebben az új korszakban, de már a mai betételi kamatlábak mellett is, a magánkapitalisták szívesen fektetik pénzüket 4%-os adómentes biztos papirokba, a mint ezt Budapest kölcsönkötvényeinek jegyzéséből láthattuk.

A vidéki városoknak legalább is annyi jussuk van a Budapest által élvezett kedvezményekhez, mint a székesfővárosnak, mert minden intézményt a saját erejükből kell kipróbálni és olyan állami hivatalok és intézetek építéséhez, a melyeket a kormány a fővárosban pazar bőkezűséggel létesít és emel s telket is vásárol, a vidék nagy anyagi áldozatokkal kénytelen hozzájárulni.

A vidék nagyobb városai központi jellegük fentartása érdekében megint minden támogatás nélkül rendezkedtek be a szükségességekkel. Vagyis erejükön túl terjedő áldozatokkal emporiumát, forrását építik meg egy-egy nagy vidék ipari és kereskedelmi forrásának, kenyérkeresetének és új, egészséges adó-alapok keletkezésének.

A legkevesebb, mit ezen állomások a kormánytól, az ország felvirágzásának eme új erei és eszközei az országból, amit a városok az államtól megkövetelhetnek, hogy számukra a magyar nemzet fejlődésének alapvető munkáihoz szükséges pénzt indirekt olcsóbbá és könnyebben megszerezhetővé tegye.

Több, mint valószínű, hogy a városok 4%-os cimleteit maga a vidéki kö-

zönség, a vidéki tőkepénzek tulajdonosai jegyeznék, de a városokat mi sem tartóztathatná abban, hogy esetleg külföldi pénzcsoporttal egyeznének meg, a honnan a budapesti intézetek is veszik a városoknak 5—5 ¼ %-ért adott pénzeiket. Bozen és Merán 2.5 millió márkás 4% os kölcsöneit porosz pénzcsoport financirozta és ezen kötvényeket a kibocsátáskor 102 ¼ márkával jegyezték. A két város sem tudott nagyobb garanciát nyújtani, mint a mennyire akármelyik magyar város képes.

Fontolják meg az elmondottak után a kölcsön-kereső városok azt a kérdést: nem lenne e hasznos mindegyik városra, ha együttesen — de nem egyetemleges kötelezettséggel — keresnének összesített kölcsönös szükségleteikre pénzcsoportot?

Ha a tervet helyeslik, a legcélszerűbb módja az előkészítésnek, hogy mindegyik város megállapítja kölcsönös szükségletét; kiküld egy megbízottat, értesíti Győr város polgármesterét, mint az eddigi kongresszusok elnökét, a ki valószínűleg minden formalitás mellőzésével a legrövidebb módon szívesen összehívna a városok delegáltjait közös tanácskozásra, a honnan megindíthatnák az eljárást úgy a kormányhoz, a törvényhozáshoz, mint a pénzcsoportokhoz.

Mindezekhez gyors elhatározás és önbizalom szükséges az érdekelt városok részéről, no meg néhány hétig tartó erős munka, de az utóbbihoz az előbbi adja meg a lelkes impulzust.

Gondoljanak egyszer városaink akta nélkül merészet és nagyot. Ha nem sikerül, akkor sem nyeli el a föld városainkat, ha pedig akciójuk eredménnyel jár, igen nagy szolgálatot tettek azon lakoságnak, a mely őket ügyeik élére állította.

A határjelekről.

— Földbirtokosok figyelmébe. —

Pécs, 1902. febr. 21.

A rendőrfőkapitány ma a következő rendeletet adta ki:

Tudomásomra jutott, hogy a város területen fekvő földbirtokokon azok tulajdonosai, illetve birtokosai a szabályszerű határjeleket felállítani, kijavítani és megújítani — a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló 1894. XII. törvénycikk 32—35. §-ában foglalt intézkedések, és a birtokhatár megjelölésére nézve érvényben levő törvényhatósági szabályrendelet rendelkezései dacára — nemcsak az ezen szabályrendeletben kitűzött egy évi záros határidő alatt, hanem mind a mai napig nagy részben elmulasztották és ezen mulasztásukkal ingatag birtoklasi viszonyokat teremtetek, melyek egyrészt sok költséges és felesleges határperre adnak okot, másrészt a

földadó megállapítására s a földadó kataszter nyomán szerkesztendő telekkönyvi betétek adatainak biztosságára felette hátrányosak.

Ezen vizsás állapot mielőbbi megszüntetése legutóbb a nagymélt. m. kir. földművelésügyi Miniszter ur 85579/VII. I. 1901. számú magas körrendeletével ismételtén és sürgetőleg a törvényhatóságok kötelességévé tétetvén, felhívom az érdekelt birtokosokat, hogy a birtokhatár megjelölése tárgyában a 172/13775. 1898. számú közgyűlési határozattal alkotott és a 70038/1899. számú földművelésügyi miniszteri rendelettel jóváhagyott városi szabályrendelet rendelkezéseinek legkésőbb 1902. évi április hó 1-ig okvetlenül tegyenek eleget, mert ellenkező esetben a mulasztók ellen a törvény teljes szigorú fog alkalmaztatni és a határjelek a mulasztók költségére hivatalból fognak felállíttatni és kijavíttatni.

Az említett szabályrendelet főbb rendelkezései könnyebb tájékoztatás végett a következőkben közöltemek:

I. Minden birtokos köteles földbirtokát — ott hol természetes határjelzés (folyók, patakok, csatornák, rendesen vízzel bíró erek stb.) nincs — a határvonal minden egyes sarok és főrésponjtján látható módon határjelzőkkel elátni, úgy hogy két szomszéd által elhelyezett határjelzők érintési pontjának összekötő vonala képezze a közös határt.

II. A megrongált határkő a megrongálástól számított egy hónap alatt kijavítandó, a megsemmisült határkő pedig a megsemmisülés idejétől számított 3 hónap alatt megújítandó.

III. Ha az érdekelt birtokos a határkő felállítást, kijavítást avagy megújítást az említett záros határidő alatt elmulasztja, a város hatósága azt a mulasztó költségére hivatalból eszközölteti és a felmerülő költségek az illető birtokostól közadók módjára hajtattak be.

IV. A határjeleket az érdekelt birtokos saját költségén tartozik felállítani és fentartani; közös határjeleknél a költségeket az illető szomszédos birtokosok egyenlő arányban viselik.

V. Határjelül kizárólag kemény homok vagy bazalt-köböl való kupalaku vagy négyzetes, legalább 20 cm. vastagságú és a földből legalább 30 cm. magasságra kiálló oszlopok állíthatók fel.

VI. A ki magán határ- és titalmi jeleket jogosulatlanul szándékosan megsemmisít, elvisz, más helyre áttesz, megrongál vagy kiás, ha ebbeli cselekménye az 1878. V. t. c. 407. §-a alá nem esnék, kihágást követ el és az okozott kár megtérítésében való elmarasztaláson felül az 1894. XII. t. c. 93. §-ához képest 200, azaz kétszáz koronáig terjedő pénzbüntetéssel, ennek behajthatlansága esetében pedig megfelelő elzárással büntetettik. Kelt Pécsen, 1902. évi február hó 18 án. Vaszary Gyula rendőrkapitány.

H I R E K.

Pécs, 1902. febr. 21.

Napirend 1902. február 22-én.

Naptár: szombat, febr. 22. — Róm. kath.: Péter székfogl. — Prot.: Didim. — Görög-kel (febr. 9.) Nicefór. — Zsidó: Adar 15. — Nap két 6 óra 39 perckor; nyugszik 5 óra 11 perckor. — Hold két 5 óra 35 perckor délután; nyugszik 6 óra 6 perckor reggel. — Holdtölte délután 2 óra 4 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, keleten éjjeli jagy, délen elvélve csapadék várható.

Jogügyi bizottság ülése d. u. 3 órakor a városházán.

Színház: »Rip van Winkle«, operett.

— (A pápa jubileuma.) Mint már lapunkban jelezük, Pakson diszes ünnepélyt rendeztek abból az alkalomból, hogy XIII. Leo febr. hó 20-án ülte meg pápává választásának huszonnegyedik évfordulóját és lépett pápaságának 25. évébe. Tudósítónk az ünnepély lefolyásáról a következőket írja: Már

19-én este 6 órától fél 7-ig az összes harangok zúgása jelezte, hogy másnap ünnep lesz. Huszadikán pedig reggel 5 órától fél 6-ig szóltak a harangok. A templom diszben állott, nemzeti és pápai zászlók lobogtak rajta. A plebánia, iskola, apácázárda, körök, egyletek, sőt magánosok házain szintén ki volt tűzve a nemzeti lobogó. Reggel 8 órakor ünnepélyes szent-mise tartatott, melyet fényes segédlettel Streicher József plébános pontifikált. A misén annyian voltak, hogy a tágas templom zsutolásig megtelt. Ott voltak a hatóságok képviselői is. Mise után az apácázárda gyönyörűen feldiszitett nagytermébe vonult a gyermekekkel együtt a nép, hol a kitűnően sikerült ünnepély lefolyt. — Az ünnepélyt Streicher József nyitotta meg rövid beszéd kíséretében, mely után felhangzott a jól betanított gyermek kar pápát dicsőítő éneke. Utána három nagyobb fiu egy ügyes trialógót mondott el, melyben a nap jelentősége és a pápa életrajza volt érdekesen tárgyalva. Bors József tanító ünnepi beszéde következett ez után. A kiváló gonddal elkészített beszéd és a mély vallásos érzéstől áthatott előadás nagy hatást tett a jelenvoltagekra és többen gratuláltak a beszéd befejezte után a szónoknak. Majd egy ügyes szavaltat következett, a mit Geyer Ella polgári-iskolai tanuló mondott el. Utána ismét gyermekkar adott elő alkalmi éneket. Ezután pedig Mesey Ilonka (hit), Aggházy Juliska (remény), Aggházy Anna (szeretet) tanítónő-növendékek, mint a hit, remény, szeretet személyesítői beszéltek el egy igazán érdekes és vonzó költői elbeszélést, melyben mind a háromnak szerep jutott a pápa dicsőítésében. Majd felhangzott a pápai himnusz, melynek elhangzása után Streicher József plébános lelkes szavakban mondott köszönetet a közreműködőknek és lelkükre kötötte a jelenlevőknek, hogy a most hallottakat szívükben megőrizzék. Ezzel a szépen sikerült ünnepély befejeztetett.

— (Jogügyi bizottság ülése.)

A város jogügyi bizottsága holnap (szombaton) délután 8 órakor ülést tart a városházán a polgármesteri helyiségben. Az ülésen a lompási szénbányák ügyeit; a régi városi adósságok visszafizetésének kérdését és a siklósi-utcai felszakgatott aszfalt kártérítési pörét fogják tárgyalni.

— (Kétfejűsas egy templomon.)

Levelezőnk írja: Szegényére válik a rackozári ev. gyülekezet vezető férfainak a templomuk bejárata fölött ékeskedő szörny: — egy óriási kétfejű sas. A német ajku, de magyar érzésű község nem egy számbavehető tagjának — kik azonban nem tartoznak a gyülekezet vezetői közé — egyedüli óhaja, hogy a »Bach kornak« e csuf emléke lomtárba kerüljön. A hitközség fiatal lelkészenek csak egy szavába kerülne, hogy a templom e reliquiától megszabaduljon, s hiszszük, is, hogy ezen szó nem fog elmaradni; mert Wagner Ádám rackozári lelkész jó magyar szívről meg vagyunk győződve.

— (Hivatalok összpontosítása.)

Tudvalevőleg a városi hivatalok közül a gazdasági, az erdészeti hivatal, a községi bíróság, a togyasztási adóhivatal és a szállásmesteri hivatal bérházakban van elhelyezve. Most e hivatalokat összpontosítják s május elsejével mind egy bérházban helyezik el. E célra az apáca-utca 6. szám alatti Tallian-féle hazat bérelte ki a város a Vörösmarty és az apáca utca sarkán, a mely emeletes épület elég nagy, hogy a fentebbi városi hivatalok elférjenek benne. Sőt oda lehet »összpontosítani« a városi — lovakat is, mert az udvari részen nagy és tágas istálló is van.

— (Ut mesteri vizsga.)

Kovács József, városi utmester, tegnap délután a városházán Majorossy Imre polgármester elnöklése alatt tartott vizsgálaton az utmesteri vizsgát jó eredménnyel letette.

— (Egyleti közgyűlés.)

A mezőgazdasági és kereskedelmi iparszövetkezet Pé-

csett március kilencedikén délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

— (Kinevezés.) A pénzügyminiszter a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságához Jüstel Ede, pénzügyi számtisztet a központi díj- és illetékkiszabási hivatalnál pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben kinevezte.

— (Halálozás.) Jeszenszky Aladár, volt siklósi járásbíró, jelenleg gyakorló ügyvéd Siklóson ma — mint levelezőnk jelnti — meghalt. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

— (Lopott, mert éhezett.) A »Jó pásztor«-hoz címzett vendéglőben tegnap két utas szállt meg. S míg az egyik a fáradságát kipihente, addig a másik felnyalabolta a tarsa cipőit és ruháit és kisonván vele, a legközelebbi zsidóháznak eladta a lopott holmikat. A káros följelentésére azonban csakhamar letartóztatták a tolvajt Rösler János, foglalkozás nélküli mesterlegény személyében, a ki be is ismerte a lopást, de azzal védekezett, hogy nem volt pénze, éhes volt s azért lopott. Most egyelőre ingyen kosztra kerül a börtönben.

— (Pusztító járvány.) A vörheny ijeszítő módon lépett fel Mőzson. Némely utcában valamennyi gyermek beteg. Klimm Péter nevű embernek pl. mind a két fia már bele halt. Sőt még 17 éves legényt is magával ragadott ez a rettenetes járvány. Toinán is, — bár szörványosan, — de még mindig vannak vörhenyes betegek és halálozások.

— (Piktörök harca.) Vig borozás folyt a tolnai kath. körben a minap. Mialatt a csapos szorgalmasan hordta a »félliteres«, -eket, Oszpolik kékfestő és Czerna szobafestő között egy kis nézeteltérés támadt. Oszpoliknak nem sikerült Czerna kemény fejét érvekkkel beverni; fogott tehát egy széket s azzal győzte meg ellenfelét. A hatás eredményteljes volt, mert Czerna bevert koponyával őrizi az ágyát s türelmesen adja rá fejét — az orvosi kezelésre.

— (Betörő csavargó elfogatása.)

A csendőrség elfogta Lacó István csavargó juhászt, a ki Szegzárd vidékén több rendbeli betörést és lopást követett el. A betörő juhászt a csendőrség átadta a szegzárdi kir. ügyészségnek s most a börtönben várja méltó büntetését.

— (Egy elmebeteg balesete.)

Már évekkkel előbb megzavarodott elméjében Halász Lajos, szegzárdi illetőségű pincér, a ki azóta szerte kalandozott az egész országban. Midőn a honvágy elfogta, meg-meg jött Szegzárdra, szülőföldjére. Most is visszakerült és a napokban a jó emberek pincébe hívták, a hol annyit ivott, hogy a hegyek közt elcsuszott és kitörte a lábát. A szerencsés ember egy lyukpincében húzta meg éjjelre magát, a hol a munkások megtalálták és bevizitották a szegzárdi Ferenc-kórházba, a hol most ápolják.

— (Hivatásának áldozata.)

Grábóc községben hivatásának esett áldozatul Sziler Mátvás kántortanító, ki az iskolás gyermekektől megkapta a himlőt és 8 napi kínos szenvedés után meghalt. A derék s ügybuzgó tanító még csak 32 éves volt, kit az egész község őszinte részvéte kísért sirjába. A megboldogultat fiatal özvegye és rokonai gyászolják.

— (A tyúkok veszedelme.)

Nagy rémületet kelt — mint paksi tudósítónk írja — Duna-Kömlődön, hogy az összes tyúkállomány kiveszett a faluban. Egyetlen egy tyúkot sem lehet még aranyért sem találni D. Kömlődön. Hogy mi lehet ennek oka, ez ideig még nem sikerült megállapítani.

— (Betörők az állomáson.)

Mára virradó éjjel a vasuti állomáson tolvajok jártak. Ugyanis ismeretlen tettesek, egy — a hetedik vágányon álló Gy 35.907 számú önkiszabási anyagokkal rakott kocsit feltörték és abból 161 korona 24 fillér értékű árut loptak el. Zsákmányukkal a szomszédos rétre mentek hol a ládákat felfeszeggetve, abból mint a vész-

gálat alatt kiderült gyantát, szijakat, vasszegeket itt szórtak ki. De — úgy látszik ezekre nem volt szükségük, mert szétszórva ott hagyták. Nem lehetetlen, hogy a tolvajlást a körülményekkel ismerős egyének követték el. Az állomásőrök nyomban értesítette a kir. ügyészséget és a rendőrséget, ez utóbbi a vizsgálatot meg is indította.

— **(Betörő tolonc.)** A kapuvári szolgabíróstól értesítést kapott rendőrségünk, hogy Szabó Irma, kapuvári lakosnőtől egy persely feltörése után egy huszkoronás aranyat, egy nikél órát és lancot elloptak. Rendőrségünk nyomban egy Reinfeld Mór nevű foglalkozás nélküli egyenre, volt betűszedőre gondolt, kit Kapuvárról éppen most toloncoltak. — Egy rendőr el is ment érte a szülei lakására; be is kísérte a város házára, de onnan az ipre egy őrizetlen pillanatban megugrott. Ismét elfogták azonban s házkutatást tartottak a lakásán, mikor az ellopott tárgyak meg is kerültek, a pénz kivételével, melyet a betörő már elköltött. Most az ügyészség fogják átszolgáltatni.

— **(Vert ezüst dísztárgyak és iparművészeti árak)** ritka műizlésű dísztárgyak és rendkívül pontosan járó bámulatos finom és praecisen járó órák láthatók Schönwald Imre műorás és ékszerész kirakában és üzletében. — Igazán el lehet ezen tárgyakra mondani, hogy az ötvös művészet remekei, úgy a mint azok Páris, London legelső ötvöseinek műterméből kikerülnek, hirdelve a modern izlést és a művészi forma tökélyét. És ezek a dísztárgyak mind ezüsből és tiszta aranyból vannak, ebből a szép és hazánkban oly népszerű fémből, különösen az ezüst, melynek az utóbbi időben beállt ár-hanyatlása nagyon megkönnyíti a beszerzést, gyönyörű valódi ezüst étszerkészletek, gyümölcstartó állványok, gyertyatartók, szivarkasetták, kelyhek, kecses és nemes izlésű arany női láncok, ritka-művi zomancozott és drágakövekkel ékített női órák, szolid kivitelű, legjobb járású uri órák, melyek a legtökéletesebb szerkezettel vannak ellátva, a legegyszerűbb és a legdrágább művészi kézi munka eredménye; van közöttük 1—2—4 ezer forintos dísz tárgy is, de vannak egészen olcsók is, melyek szintén kifogástalan minőségűek, mindenki látni, apróra megvizsgálni akarja e gyönyörű kiállítású tárgyakat és a ki teheti bizony nem állhatja meg, hogy ne vegyen belőlük.

— **A Szecesszió-sörözőben** ma, szombaton, ifj. Kórody Gyula zenekara hangversenyez.

Művészet, irodalom.

A „Képviselő Ur”

(Bemutató előadás.)

Pécs, 1902. febr. 21.

Ismét láttunk egy darabot a bohózat gyártó Rákosi és Guthi társaságtól.

Fairagaszkok előre hirdették bevonulását s vártunk nagy, fényes közönséget, zsufolt házat, aztán lett belőle — félház. Milyen hatást gyakorolt e félházra a darab? — Elmondjuk:

Ez a fél ház nevetett, tapsolt és az előadás végén mégis oda nyilatkozott, hogy sokszor és sokat lehet nevetni a szépen besztott ötleteken, de bevenni egy közönségnek csak egyszer lehet, akárcsak a jól fűszerezett ételt.

De nem volna szép, ha nem lennének lelkes kollégák és nem engednék meg magunknak, hogy egyszer-másszor harsogó kacajban törjünk ki és ezt a jó kedvünket mi is nyilvánítsuk; avagy megtapsoljunk egy-egy sikerült mondást, vagy jól alakított jelenetet. Nevetnünk kellett, akárcsak egy jó tárcán, a mi tele van Sipulusz ötleteivel s a melyekben sikerült karikatúrákat is láthatni, úgy mint a Képviselő Urban idősebb Bodolday és

Beke Antal személyében. Vannak aztán a darabban nagyobb hézagok, üres beszédek, melyeket szinte kicsinylőleg hallgatunk.

Hanem megvan ennek is az előnye. Ép úgy tettek a szerzők a darab ötleteivel, mint a jól számító leány, a ki rutabbak közé megy számításból, hogy ő annál jobban tűnjön fel.

A szerzők megtették, a mit megtehettek arra, hogy a közönséget mulattassák s ez eléggé sikerült is nekik. Vannak benne csipős igazságok sikerült intrikák, megérezni rajta, hogy „magyar nagyságos ur” kezétől való.

A kik ismerik Sipulusz műveit — s tán mindenki ismeri — kiválogathatják könnyen, mi irandó a bohózat dicséretére, mi nem. És a mi marad, elegendő arra hogy vele mégis megdicsérhessünk Guthit is, a cég másik buzgó tagját.

A darab meséjét elejétől végéig elmondanám, de nem teszem, mert még utóbb magamra hányom a földet; — kislül, hogy jó a bohózat és nem imponálok többé, azért inkább csak a szereplőkről teszek említést.

Hogy jó helyen kezdjem: *Vágó* idősb Bodollayját kell megdicsérnem. A nevető idegei jól működtek és elérte vele, a mit szerzők óhajtottak s a mien a közönség nevetetett. *Thury* játszotta a második Bodollayt, erről sem mondhatunk kevesebbet, mint *Vágóról*. *Thury* né, úgy *Nagy* Vilma előnyére voltak a darabnak, úgy *Szilágyi* is, ki a megcsalt trombitást játszotta. *Acsél* Szidi helyett *Staud* Margit ugrott be *Melinda* szerepében, jól is sikerült neki azt előadni. Taps volt bőven. (-gy.)

○ **Heti műsor.** Szombaton, február 22-én «Szegény Jonathán» operett. — Vasárnap, febr. 23-án d. u. «Királyfogás», operett; este «Szökött katona», népszínjáték. — Hétfőn febr. 24-én «Goldstein számi», bohózat. — Kedden febr. 25-én «Svihakok», operett. — Szerdán febr. 26-án «Király házasodik», vígjáték. (*Zilahy* Gyula, az aradi színház új igazgatójának felléptével, az Országos Színész-Egyesület nyugdíj alapja javára.) — Csütörtökön febr. 27-én «Képviselő ur», bohózat. — Pénteken febr. 28-án «Közönyt közönyt», vígjáték. — Szombaton március 1-én «Kurucfurfang», színmű.

Törvénykezés.

A mohácsi férj-gyilkosság.

Pécs, 1902. febr. 21.

A múlt évi augusztus hó 19-én alig 2—3 napi betegség után meghalt Mohácson *Freund* Mór, ottani kereskedő. Másnap eltemették; alig történt azonban meg a temetés, suttogni kezdtek a városban, hogy *Freund* Mór nem természetes halállal mult ki. Megmérgezték. Megmérgezte pedig a saját felesége. A kósza hír eljutott a hatóság fülébe is; a csendőrség megindította a vizsgálatot s *Freund* Mór német elfogta. Majd a holttest exhumálását is elrendelte a bíróság; de a megtartott orvosi vizsgálat mi gyanusát sem konstataált. *Freund* Mór német ekkor szabadlábra helyezték; azonban a kósza hír csak nem űlt el s folyt a gyanúsítás úgy, hogy az asszonynak szeretője volt, azért mérgezte meg az urát. Még pedig arzenikummal, a mit a patkányok irtására hozatott. Azt szórta uborkasalátára; azt adta be a betegnek citromos vízben is. Ekkor újra olyan gyanúkok merültek fel, hogy özv. *Freund* Mór német ismét letartóztatták, az elhalt *Freund* Mór belsejét pedig a budapesti vegyvizsgáló bizottsághoz küldték fel. Ott azután az arzenikum mérgezést meg is állapították s az özvegy ellen ennek alapján elrendelték a vizsgálatot. A törvényszéki vizsgálóbíró Mohácson a helyszínen három napig vezette a kihallgatást s özv. *Freund* Mór német gyilkosság büntette miatt vád alá helyezte a bíróság s ellene ma tartották meg az esküdtszéki főtárgyalást.

A kir. törvényszék *Hardi* Sándor, törvényszéki elnök elnöklete alatt *Koszer* János

és dr. *Borsitaky* Imre, törvényszéki bírákból állt. A vádhatóságot dr. *Déván* Ottó, királyi ügyész képviselte. A védői tisztet dr. *Jobst* László ügyvéd teljesítette. A jegyzőkönyvet *Rihmer* Aladár aljegyző vezette; törvényszéki orvos dr. *Jellasi* István volt.

Az esküdtszék következőkből alakult meg: *Pernecker* József, *Schützer* Samu, *Wurster* Antal, *Fodor* Pal, *Daempfl* Imre, *Gebauer* Tivadar, *Kindl* Ferenc, *Steiner* Gyula, *Schober* István, *Gadó* István, *Pfeifer* József és *Piribauer* Jenő. Pótesküdték: *Erreth* Kálmán és *Bencenleitner* Sándor.

A vádlott nő fekete ruhában, fegyveres börtönőrrel a háta megett állt a bírák előtt. Karcu, középtermetű asszony; harminckilenc éves; szabályos, bár a nőiesség hijával levő, inkább férfias, erélyes vonású arccal. Kihallgatásakor biztos hangon, határozottan tette meg vallomását. A terhére rótt borzasztó bűncselekményt tagadja s azt mondja, hogy ura — ha méregtől halt meg — öngyilkos lett. A főtárgyalásra összesen huszonhárom tanut idéztek meg s tekintve a bizonyítási eljárás terjedelmes, bonyolult voltát, a főtárgyalást két napra, mára és holnap, szombatra tűzték ki. A főtárgyalás iránt természetesen a közönség körében is nagy az érdeklődés s a teremnek a hallgatóság számára szolgáló része zsufolásig telve hallgatókkal, kik között tulnyomó számban vannak a nők.

Freund Mór halála augusztus 19-én reggel, hétfői napon történt. *Freund*, ki nem volt beteges, de ha egy legkisebb baja volt is, sietett orvost hivatni magához, augusztus 16-án, pénteken reggel rosszul érezte magát és ágyban maradt. Délben felkelt ugyan, de estefelé — mivel gyomorgörcsei nem szüntek — újra lefeküdt és nem is kelt fel többet. Szombaton orvos is járt nála; de az a nyári időben szokásos bélhurutot konstataált nála. Vasárnap a beteg egyre érezte a fájdalmakat s az orvos által rendelt ópiumkeveréket használta. Vasárnapról hétfőre hajló éjszaka elfogták az óriási fájdalmak és hétfőn reggelre meghalt. Betegsége alatt a felesége volt mellette, az adott neki orvosságot és italt, meg ételt, a mikor még enni birt.

Hétfőn a hirtelen halállal kimult ember kiterítve fektült és másnap, szent István napján, el is temették. Alig földelték el azonban, a kósza hír megmérgezésről beszélt s ez alapon indult meg a nyomozás, mely másodszor is felvéve, kiderítette, hogy *Freund* Mór arzenikumot vitte patkányirtás céljából és hogy *Freund* Mór halálát is arzenikum mérgezés okozta.

A férjgyilkossággal vádolt özv. *Freund* Mór német, szül. *Weisz* Lina férje hirtelen halálára vonatkozólag csak a fentebbieket tudja előadni. Tagadja a tettet; tagadja, hogy bárkiivel is bűnös viszonya lett volna és azt állítja, hogy ura elégedetlen, házártsos ember volt, vagyoni viszonyai miatt mindig békétlenkedett és többször mondta, hogy elemészti magát. Tehát, ha mérég miatt halt meg, akkor maga okozta halálát, öngyilkos lett.

Löwy Jakab dr., mohácsi orvos, azonban tanuvallomásában kizártnak tartja az öngyilkosságot. Őt hivaták pénteken a beteg emberhez, a kit ő úgy ismert, hogy nagyon is ragaszkodik az élethez és fél a haláltól, mert ha valami kis baja volt is, mindjárt orvost hivatott. Ő a betegnél gyomorhurutot konstataált. Az megmondta neki, hogy előző este uborkasalátát evett s ebből következett a gyomorhurut felléptét. A betegnek ópiumkeveréket rendelt s ő a gyógytárban kiszolgáltattott orvosságot akár a felelősséget is vállalta. Ha a beteg egy adagban egyszerre bevette volna az orvosságot, az sem okozhatt volna nála bajt. S ha megmérgezte magát, pszichológiai okok is arra mutatnak, hogy óriási kínjai között segítséget óhajtván, bevallotta volna tettet az orvosnak.

Galabics Anna *Freund* Mór cselédje, nem ismerte gazdáját betegesnek. Mikor beteg lett

mindig Feundné volt mellette és az küldte őt el az orvosért is. Az orvosságot ő vitte haza s a szobában takarítván, egyszer inni adott a betegnek szódavizet. Vasárnap és hétfő közti éjjel nagy jajgatásra ébredt fel és kopogott a szoba ajtaján, melyen belül a másik szobában volt a beteg és felesége. — De választ nem kapott. — Hétfőn kora reggel mondta Feundnének s hogy az ur mért jajgatott olyan nagyon? Az akkor ismét orvosért küldte; majd a szódásért, a honnan a szódavizet hozták. Demire visszajött, Freund meghalt. Hogy patkányok lettek volna a házban, nem tudja. Ő vitt naponként Imre Józsefnek, kit a kósza hír az asszony szeretőjének gyanusít, naponként reggelit. Imre át is járt hozzájuk, mint jó ismerős. Erre Feundné azt vallja, hogy Imre 16 koronát fizetett a reggeliért és takarításért.

Freudinger Sarolta, a ki távoli rokon Freundékhez, ott volt náluk vendégként. Azonban nem tudja, mitől lett beteg s miért s hogyan halt meg Freund Mór. Neki betegségében nem panaszkodott. Ő adott neki egyszer inni citromos vizet, mely az ablakon állt s melyet Feundné készített az urának.

A délutáni tárgyaláson tovább folytak a tanúhallgatások s a főtárgyalást holnap is folytatják.

§ Szerelmi dráma az Ujvilágban. Bertalan Kálmán bűnyében, ki Szakács Mari pincérleány ellen elkövetett gyilkossági kísérlettel vádoltan állt tegnap az esküdtszék előtt, — este hat órakor hozták meg az esküdtek a verdiktet, melyvel előre meg nem fontolt emberölési kísérletben mondták ki bűnösnek Bertalan Kálmánt, a kit a törvényszék ennek alapján kétévi fegyházra ítél.

Táviratok.

— **Rajner főherceg aranylakodalma.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma délelőtt 11 órakor volt Bécsben Rajner főherceg aranylakodalmi ünnepe. A templomban a szertartást Gruscha bécsi érsek végezte. Jelenvoltak a király, a diplomaták és a magyar miniszterek is.

— **Miniszterválság.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Széchenyi Gyula gr., ő felsége személye körüli miniszter tegnap állítólag beadta lemondását, de ezt Széll Kálmán kérelmére visszavonta.

— **Elutasított kérvények.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Kuria ma tárgyalta a Szombati György jószáshelyi és Eben Gyula szombathelyi képviselők megválasztása ellen beadott kérvényeket. Mindkét petíciót a Kuria elutasította.

— **Tolsztoj haldoklik.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Pétervárról jelentik, hogy Tolsztoj állapota reménytelen. A katasztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik.

Munkáslázadás Spanyolországban. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Barcelonából sürgönyzik, hogy a város több pontján ágyukat állítottak föl. A sztrajkolók fölfegyverkeztek. A kapitány elrendelte, hogy a polgárok szolgáltatassák be fegyvereiket. Saragossában elrendelték a statáriumot.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
Segédszerkesztő
HONTHY ISTVAN.

Nyilt-tér.†)

HIRDETMÉNY.

Az **űszögi uradalom** a fedeztetésre engedélyezett Jap-nevű angol telivér ménjével **magánfeleknek is fedeztet 40 koronáért** darabonként.

Fedeztetési-ido naponként délelőtti 11 óra Űszögön.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

1527 sz.
ki. 902.

Siklósi-járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetés.

A járáshoz tartozó **Viszló községnek** nagyközséggé való alakulása kormányhatóságilag engedélyeztetvén, az így rendszeresített

jegyzői állás

választás útján leendő betöltésére pályázatot nyitok.

Fölhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében fölszerelt pályázati kérvényeiket **f. évi február 27-ig** nálam annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás f. évi március hó 1-én fog megtartatni.

A jegyzői állás 1000 korona törzsfizetéssel, természetbeni lakás s kert haszonélvezetével, valamint a szabályrendeletileg megállapított napi- és magánmunkálatokért járó díjak szedésével van összekötve.

Siklós, 1902. február 18.

Krasznay Mihály s. k.
főszolgabiró.

Üzlet-helyiség változtatás!

Alulírott a Pécssett már 28 év óta fennálló

első budapesti cipőkereskedését

a Király-utcai 9-ik számú házból, — az ott tervbe vett építkezés miatt, — a **Ferenciek-utcája 3-ik számú házba áthelyezvén**, — ezen új üzlethelyiségében eddigi igen tisztelt vevői részéről további szives partolását kéri, — s egyuttal az itt dusan felszerelt raktáron levő, — kizárólag kézműipari lag előállított

**budapesti Szánder-féle elismert és többszörösen
kitüntetett — legjobb minőségű cipőit**

melyek a mig egyrészt a kulcsin és izlés tekintetében választékosak — addig másrészt a használatra nézve kényelmesek és tartósak

urak, hölgyek és gyermekek részére a legjutányosabb árak mellett

ajánlja, — minel számcsabb megrendelést kér, és a megrendelések közvetítését pontosan eszközli

kiváló tisztelettel és szolgálatkészséggel:

Krautzak M. A.